

Margalida Garcias Simón

Esforç i entusiasme. Un repte

Pregó de les Festes de Sant Honorat

ALGAIDA, 2008

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

ADMA *
ARXIU DIGITAL DEL MUNICIPI D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Pregons
PRE-SH-2008-0019-0001

Col·lecció Binària · Pregons · PRE-SH-2008-0019-0001

© del text: Margalida Garcias Simón, 2012

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2012

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Margalida Garcias Simón

Esforç i entusiasme. Un repte

Pregó de les Festes de Sant Honorat

ALGAIDA, 2008

Col·lecció Binària · Pregons

PRE-SH-2008-0019-0001

L'AUTORA

Margalida Garcías i Simón (Algaida, 1965). Filla de Francesc Garcías «de ses Cases Noves» i de Teresa Simón. És llicenciada en Filosofia i Lletres-Història per la Universitat de les Illes Balears (1987). A l'actualitat, es dedica a la docència com a professora de Secundària.

Esforç i entusiasme. Un repte

ESTIMATS AMICS I AMIGUES, el temps passa a corre-cuita i, una altra vegada, ens trobam a les portes de les festes de Sant Honorat.

Tots coneixem que aquestes festes són màgiques, no sé ben bé per què; crec, però, que és l'escalfor del foc, el vi, l'olor a sobrassada torrada, la dolçor de les herbes, el so de la ximbomba i, com no, el ball dels Cossiers. Un poble unit amb a una fi comuna: LA FESTA.

És ben sabut, també, que són les festes que fan possible que el somnis dels algaidins i algaidines siguin realitat; com un somni és per a mi estar avui vespre davant tots vosaltres.

Em fa feliç però, al mateix temps, he de confessar la meva intranquil·litat, nerviosisme, no puc evitar sentir un tremolor que envaeix tot el meu cos: HO CONTROLAREM!, ja que si no fos així no podríeu gaudir del que vos vull comunicar.

He estat cercant a la meva ment, he pensat durant molt de temps en com començar. La forma i el to correctes per poder explicar l'estimació tan gran i profunda que sent per aquest poble i la seva gent.

Poble gran, no només pel seu entorn, sempre a l'aguait del puig de Randa, que ens vigila i, a més, immortalitza tota la nostra història, plegada i imbricada per impulsos venguts al llarg de les diferents etapes; sinó, també, pel seu nom. Comença per A, la primera lletra de l'abecedari. Sempre he cregut que tots els noms que comencen per la lletra A són grans com el sol que els illumina.

Davant això, m'estimaria més no dir res, però no puc. Seria massa fàcil, i la facilitat no és precisament una característica de la meva personalitat.

Començaré pel final, agraint a dues persones que han fet possible que jo estigui ara aquí:

La meva germana, na Maria Teresa, que en un moment de transició a la meva vida, ara fa tres anys, va saber escoltar-me, em va estirar d'un braç i em va ajudar a que seguís ampliant els meus horitzons professionals.

L'altra, ja vos ho podeu imaginar: na Maria Antònia Mulet, amant del seu poble. Sempre hi ha estat i hi estarà. La nostra regidora de cultura i festes. Amiga de sempre i per sempre. Només ella sap el que hem passat plegades guiades de la mà del nostre bon amic Joan Manuel Serrat.

Ella, en nom del consistori, un horabaixa de diumenge, em va proposar ser la pregonera de les festes de Sant Honorat. La meva reacció més immediata va ser de sorpresa, i li vaig respondre amb un NO ben gros.

AIXÒ NO ÉS PER MI!, li vaig dir.

Hi ha persones molt més preparades que no pas jo.

Ella em va dir que m'ho pensàs, però que la decisió que prenguéss no em llevàs la son. Cosa mai més ben dita a una persona que el renou d'una mosca volant la desvetlla.

Sense reflexionar massa, guanyant la il·lusió a la raó, vaig acceptar.

DE QUÈ PARLARIA? Què podia fer jo?

SÍ, gran entusiasta de la història, però mai he duit a terme cap tipus d'estudi historiogràfic. No podia pretendre fer cap aportació científica; i ni el temps ni la feina m'ho permetien.

Conscient que Algaida té gent d'una gran preparació intel·lectual i artística, no és tractava de derrotar-se, sinó d'evocar l'esforç, l'entusiasme, la imaginació i l'audàcia necessàries per obtenir un resultat final amb èxit.

L'ESFORÇ i l'ENTUSIASME, són el gran impuls que fa possible als homes transformar en realitat els seus projectes.

Arnau Estanyol, protagonista de la novel·la per tots vosaltres coneguda *La Catedral del Mar* d'Ildefons Falcones, n'és una bona mostra:

Arnau tenia por, no podia tenir-ne, no podia permetre que ningú el ves tremolar.

ESFORÇ I ENTUSIASME. UN REPTE

Quan els dos manobres carregaren la pedra damunt la seva esquena, Arnau es va encorbar i va tensar tots els músculs del seu cos.

Els presents guardaren un gran silenci.

Els manobres amollaren la pedra suaument; quan el nen va notar el pes, es va corbar encara més, les cames es van doblegar. Arnau va estrènyer les dents i tancà els ulls.

DALT! DALT!

Molts van sospirar. Podria caminar?, es demanaven.

Avançava un peu. El propi pes de la pedra el va obligar a moure l'altre i un altra vegada el primer... i després el segon.

Si s'aturava la pedra el faria caure.

ÀNIM AL·LOT! TU HO POTS FER! PER SANTA MARIA!

La cridadissa es va sentir per tota la pedrera.

Tots l'acompanyaven, però ell no escoltava ningú. Ni tan sols pensava. Tota la seva atenció estava en aquell peu que havia d'aparèixer de darrera, i quan el veia avançar per davall d'ell i plantar-se al camí, tornava a esperar el següent.

Un peu darrera l'altre! Un peu i després un altre!

El sobreposava del dolor que sentia.

Quin mal que tenia! Va descansar.

Podria tornar al moviment?

Ara estava sol. Va mirar al cel, va escoltar el silenci i va aixecar la pedra.

Els peus es posaren en moviment;

UN UN ALTRE, UN UN ALTRE...

Quan va arribar a Barcelona, seguia amb l'atenció els seus peus. Tothom el va encoratjar

ÀNIM! JA HAS ARRIBAT! SANTA MARIA DEL MAR!

Els manobres van davallar de l'encavellada per agafar la pedra que el nen havia transportat.

Només llavors, Arnau va alçar la mirada, encara corbat i tremolós, va somriure.

PER VÓS, PARE! Xiuxiuejà.

HO HAVIA ACONSEGUIT!

La lluita d'Arnau per sobreviure, per reivindicar els seus drets, és la lluita per la dignitat humana, que tants homes i dones, compromesos fins a la mort, defensaren.

No són els grans arquitectes, els grans intel·lectuals, sinó la gent del poble, que unida per una causa i objectiu comú, i en bona cooperació com en una gran orquestra, els que fan possible aconseguir el grau més elevat on pot arribar la humanitat:

LA LLIBERTAT.

Nobles accions dels nostres avantpassats, actes heroics, tots varen creure fermament en els seus objectius. Varen caminar amb ànim, dignitat, agilitat, segurs i entusiasmats, malgrat incomptables dificultats.

Sempre en la seguretat del triomf dibuixada a les seves cares.

Des del primer moment lluitaren com a vencedors.

La raó de la seva existència va omplir les seves ments, els seus cors. La seva voluntat els va convertir en creients de si mateixos, dotats d'una força interior irrefrenable, i totpoderosa, la qual, abans o després, els conduirà a trobar el tresor més valuós:

LA DEMOCRÀCIA.

Indiscutiblement, i no exempt de problemes, el sistema polític més just i positiu entre els existents.

De fet, «la pobresa en la democràcia és millor que la prosperitat en la tirania».

El llarg camí d'aquesta gran dama va començar un 14 de juliol de 1789, a França, amb la presa de la Bastilla.

La revolució havia esclatat. Europa no tornaria ser la d'abans. L'Home vol una vida nova: un món nou, una fe nova, una ànima nova.

El poder del proletariat, jornalers, camperols va ser decisiu.

Els principis de la gran revolució eren: una defensa del sentiment d'associació i de fraternitat, convertint-lo en passió de ciutadania, de drets cívics, del poder del vot i una sobirania en benefici públic.

La gent es saludava i cridava «VISCA EL POBLE».

La resta del món, vulnerable a les idees franceses, es va senti estimulada, al mateix temps que alarmada.

Els conflictes de classe se succeïren durant tot el segle XIX, la classe obrera lluita per millorar la seva situació.

No serà fins a principis del segle XX, quan es donarà el desenvolupament més notable de la Democràcia, amb la creació dels partits polítics i l'extensió del vot masculí als obrers.

Les Dones —què vos he de dir d'elles—, grans activistes revolucionàries, però no eren encara dignes per ser reconegudes legalment per exercir els seus drets.

La seva emancipació no va començar fins acabada la Primera Guerra Mundial, quan, incorporades a l'activitat laboral, alguns signes externs mostraren l'evolució: els vestits es van escurçar, es van fer més còmodes, posaren de moda el cabell curt, el costum de fumar, de conduir cotxes, de freqüentar els cafès o d'expressar lliurement les seves opinions polítiques i socials.

El 1918 es legalitzà el vot femení major de 30 anys a Gran Bretanya; i, el 1928 s'igualarà amb els homes.

A Espanya —sempre a la cua—, fins el 1931 la dona no pogué votar.

A la Península, a Mallorca, i també a Algaida, sorgirà a principis del segle XX un jovent rural amb ganes de canvi, tocats d'un cosmopolitisme i modernitat evidents, que anunciaven aires de llibertat i la incorporació de valors socials nous.

Però, caldrà esperar el 14 d'abril de 1931, la proclamació de la Segona República, perquè els homes i les dones del nostre país puguin participar en assumptes públics i trobar bona part dels principis polítics i socials que s'han fet realitat a l'actualitat.

Valors pels quals va lluitar una persona entre moltes altres, el nostre amic i amat Pere Capellà, que amb la seva lluita, esforç i entusiasme, intentà canviar el món.

Anys engrescadors per a les classes populars, amb tanta mala sort, que els crits de llibertat seran ben aviat callats, reprimits, sotmesos a uns nivells inferiors sense precedents.

DERROTATS, SÍ; DESENCANTATS, SÍ; però sense pensar en la venjança, no deixaren apagar la flama de l'esperança, com un dia gris amb el sol a dintre, per un món millor, més just i tolerant.

Dignitat, senzillesa, humilitat van ser valors, que com l'aigua que cau gota a gota per regar els arbres adormits, a punt de morir per la sequera, tornassin a brotar en branques més joves i vigoroses que mai, retornant

la illusió, quan aquell 3 d'abril de 1979 el poble va poder anar a les urnes, en les primeres eleccions municipals des de la Segona República.

Encara puc recordar com si fos ahir, l'alegria, la joia, la festa d'Algaida, quan, per sorpresa inesperada, la candidatura dels independents va guanyar les eleccions amb un dels lemes:

«SEMBRAR UNA COL TAMBÉ ÉS CULTURA».
LA DEMOCRÀCIA HAVIA TRIOMFAT.

Arribat a aquest punt podria dir: «Sa rondalla ja està acabada, visquen en pau i alegria anys i més anys, si no mos tornam veure plegats aquí, que mos hi vegem a la Glòria.»

IDÒ NO! La Democràcia, com un despertar d'una gran bauxa de dissabte vespre, TÉ RESSACA.

Arrossega mals que ha d'afrontar i superar, si vol convertir en realitat el principi de la llibertat i la igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans.

Exemples en són:

a. El paper dels ciutadans que progressivament s'identifica o redueix a la simple pràctica electoral.

b. Desprestigi evident dels partits polítics i les seus representants.

c. El protagonisme dels mitjans de comunicació, ja que són els que canalitzen i construeixen una bona part de l'opinió pública, fins el punt de convertir el debat polític en una crispació col·lectiva.

A ningú li passa per alt el trist espectacle al qual assistim.

Tanta gent cansada, avorrida, mancada de la més elemental illusió.

Esclaus de la pròpia inconsciència. D'un voler ser i no poder. Hipocresia, mentida, promeses de felicitat impossible, consumisme nefast del que és material i efímer. Corrupció moral que està acabant, de forma implacable, amb els més sòlids fonaments i valors de sempre.

Quin futur ofereix aquest paisatge tan pessimista i desolador?

Depèn de nosaltres:

O seguim malgastant la nostra energia en absurdes i inútils lamentacions, deixant-nos arrossegar per un derrotisme contagiós que inevitablement ens condueix a ser víctimes de la nostra pròpia amargura i destrucció.

O feim que un fil d'optimisme, la influència del qual és com el sol en la vegetació, reneixi cridant que la vida és immensament rica. Lluiti en contra del vent i agafi les regnes ben fort per poder reconduir el carro.

JA BASTA DE INDIFERÈNCIA!

Cal que els adults esdevinguin com soques d'olivera on els nostres joves s'hi puguin recolzar, s'hi sentin segurs i amb confiança en si mateixos.

COM FER-HO? NO HO SÉ. No tenc la fórmula magistral.

JA HO VOLDRIA!

Tenc la convicció que la solució està en l'EDUCACIÓ, fonamentada, aquesta, en tres puntals:

1. El primer són els MESTRES i PROFESSORS en general.

Els qui ensenyam història; la història és apassionant, la història és lluita, per la qual cosa els fets històrics s'han d'explicar amb la passió i l'entusiasme que els historiadors sentim. Despertant interès, curiositat, raonament i reflexió en els qui ens escolten.

Conèixer el passat de les societats humanes els ajudarà a entendre el present i projectar el futur.

NO CORREN BONS TEMPS, ja ho sé! Res és més excitant que una Wii o una Play Station 3.

Però, per més que algú vulgui arribar a una maduresa mental i psíquica, utilitzant la via exclusiva del que és agradable i dóna plaer, «EL QUE DEMANI EL COS», no arribarà mai a tenir una voluntat de ferro a prova de totes les dificultats.

Els mestres no podem abandonar.

Pacients fins a l'infinit, i comprensius, acceptam el repte d'ensenyar essent i fent, amb qualitat, utilitzant un bon mètode i trobar aquell recurs —un caramel un dia—, que ens ajudarà a educar en responsabilitat i esforç. I a aconseguir el desenvolupament humà i intel·lectual dels nostres alumnes, convertint-los en bons ciutadans.

2. El segon puntal és la FAMÍLIA: Avui en dia, veim una transformació del model de família tradicional, «tot hi cap, tot està bé», però, hi ha qualque cosa que no quadra.

La missió dels pares i de les mares, davant aquest món de canvi, és crear una llar de tranquil·litat, un entorn afectiu i de seguretat.

No podem oblidar que els joves i els infants imiten, i la seva fragilitat exigeix la presència de testimonis modèlics.

Seattle, cap de la tribu Sawanish, establerta als territoris que avui formen l'estat nord-americà de Washington deia:

Caldria que ensenyéssiu als vostres fills que la terra que trepitgen és la cendra dels padrins. Respectaran la terra si els dieu que és tota plena de la vida dels avantpassats. Cal que els vostres fills sàpiguen, igual que els nostres, que la terra és la mare de tots nosaltres...

Referents personals que ajuden, d'una manera directa, a construir i elevar el coneixement i el respecte a actituds que ens fan diferents i especials.

Si em permeteu, vull parlar-vos dels meus pilars, persones i coses que guien la meua vida i em fan sentir a pler i protegida.

1. *La meua padrina, Maria Perera, «s'abuela»*. Encara puc sentir-la present, avui, aquí, a prop meu.

Dona de gran espiritualitat, impregnada de l'essencial, els valors de la convivència familiar i social.

Va haver d'emigrar a una altra terra, deixant darrera moltes coses.

Eren temps difícils, la gent passava fam i misèries.

No va poder oblidar mai casa seva.

Persona dotada d'una gran humilitat, va viure amb austeritat; amb l'orgull de ser una artista amb l'agulla de cosir.

D'ella vaig heretar l'estima per l'esforç i la superació personal en la feina ben feta.

2. *El tractor de les Cases Noves: VOS SORPRENDRÀ!* Des de anys i anys passeja pels nostres carrers.

Altiu, majestuós, meravellós, amb una rialla d'orella a orella. Vestit amb les més luxoses i inusuals gales.

Projecta l'orgull de qui du damunt, ja siguin els tres Reis Màgics d'Orient; o tot tipus de carrosses: des de la més típica i clàssica com *La Caseta*, —record de joventut— a la més reivindicativa *El somni*, per la nostra llengua i cultura.

Ara, amb la globalització, també recorre països llunyans.

3. *Dues persones, una estimació i admiració profunda.*

JOAN FIOL, el padrí. Home de gran saviesa, observador, vigilant, relaxat. Sempre present, moltes vegades a l'ombra.

Promotor d'una de les manifestacions culturals més importants del poble, el Certamen de Castelltix.

Un bon batle al seu temps.

Cada dia fa una passejada per la plaça.

I com no, en Xesc, mon pare. Gran entusiasta. Afanyat en defensar dels seus ideals a pesar de les adversitats.

Pagès, llaura la vida lluitant amb i per la seva gent.

És un dels fundadors del sindicat Unió de Pagesos de Mallorca.

Els pares hem d'educar amb esperança i illusió.

No ho podem fer si la nostra actitud mental no és positiva.

No podem voler que els nostres fills posseeixin aquelles qualitats encantadores per les quals nosaltres ens oblidam d'esforçar-nos.

Res podem dir-los si nosaltres no ho creim.

HEM DE SER AUTÈNTICS!

4. *La Societat:* Paradoxalment, quan més de la meitat del món mor per la fam i les guerres, nosaltres posseïm una de les rentes per càpita més elevada del país. Això va a favor d'un fort desequilibri, competitivitat, egoisme, individualisme i indiferència.

D'una veneració d'aspectes merament superflus.

Hi ha una gran quantitat d'accions dolentes que la gent té moltes ganes de realitzar amb eficiència.

Si ens decanem per donar l'esquena al món modern, massa lleig per ser contemplat, per una resignada actitud passiva pròpia de l'Home massa; encomanarem la nostra responsabilitat a figures autoritàries, que amb falses promeses, ens utilitzaran i faran de nosaltres titelles ballant al seu so. Incapaços de reaccionar ens rendirem a un passotisme consumista, aliè a tota bellesa que ens envolta.

No ens podem quedar de braços creuats, expectants que alguna cosa ocorri com per l'art de la màgia.

CAL ACTIVAR-NOS!

Cercar alternatives que intentin respondre d'una manera crítica al model predominant.

Refugiem-nos d'actituds demagògiques. El canvi ve donat per la feina del dia a dia.

Petites coses que fan poble, —agranar el carrer és una gran teràpia anti-estrès, VOS HO PUC ASSEGURAR!—.

Petites coses que aferren els llaços de tot un poble.

A Algaida neix una joventut sensible, amb talant, entregada, rebel. Reivindicant un món distint on regni la solidaritat, la prudència i la temperància.

CONSERVEM-LA! AJUDEM-LA!

ELLS SÓN EL NOSTRE FUTUR.

ÉS HORA D'ACABAR.

«JA L'HE TORRADA MOLT!», com em dirien els allots.

Però, què millor que, en dies de festa, en que el poble s'aplega entorn a una gran taula, acabar amb una recepta de cuina.

INGREDIENTS:

- Orgull de poble.
- Saviesa colectiva.
- Cooperació millor que competició.
- Desús de discòrdies, enveges, temors i culpes.
- Saber veure i escoltar.
- Convicció de que no és gran el que triomfa, sinó el que mai es desanima.
- Llibertat ben entesa i compartida.
- Convertir el carrer i la plaça en centre de convivència.
- Mantenir viva la identitat.
- Obrir el cor al món.
- Una gran dosi de il·lusió, esforç, entusiasme i esperança.

Posar-ho tot dins una olla de test, —no vos preocupeu per les quantitats—.

A foc ben lent, anau remenant, amb una cullera de fusta, a poc a poc, a fi que tot es mescli bé.

El resultat serà:

- Un plat que a tot cor donarà vida, certesa, coratge i llum.

ESFORÇ I ENTUSIASME. UN REPTE

Passarà de generació en generació, transmès de forma oral.

S'allargarà infinitament, perquè sempre trobarà aquell cuiner o cuinera que li afegirà el seu secret, i la farà esdevenir encara millor i propiciarà que Algaida s'ompli de fortalesa, goig i benaventurança.

BON PROFIT!

Vull agrair la vostra presència dedicant-vos una cançó d'en Llach. Ell mateix va dedicar-la al seu públic.

AMOR PARTICULAR

PER A TOTS VOSALTRES
BONES FESTES I BON ANY.

Margalida Garcías i Simón.
Algaida, 12 de gener de 2008.

